

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΕΝΚΕΡΙΑΝΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ενότητα 25: Βοηθητική πτώση

Πέτρος Βούβαρης
Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

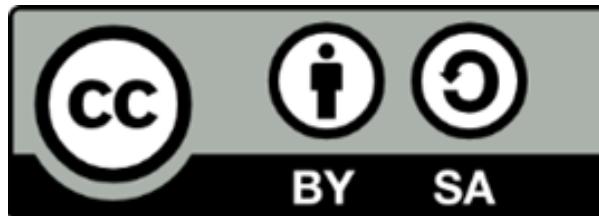

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδεία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΛΛΑΣ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Σκοπός ενότητας

Εισαγωγή στη “βοηθητική πτώση”

Περιεχόμενα ενότητας

- Η σχέση βοηθητικής πτώσης και τονικοποίησης μέσα από μία παραδειγματική ανάλυση
- Βοηθητική πτώση και ημιτελείς μεταφορές μορφών του *Ursatz* στα ύστερα δομικά επίπεδα

Τονικοποίηση και βοηθητική πτώση **[*Hilfskadenz, Auxiliary Cadence (αγγλ.)*]**

Τονικοποίηση και βοηθητική πτώση [1]

Menuet.

The musical score consists of four staves of music in G major (three sharps). The first staff features a melodic line with eighth-note patterns and grace notes. The second staff provides harmonic support with eighth-note chords. The third staff continues the melodic line with eighth-note patterns. The fourth staff concludes the measure with a bass line.

J. S. Bach, Γαλλική σουίτα σε Μι μείζονα, BWV 817, *Menuet*

Τονικοποίηση και βοηθητική πτώση [2]

A musical score analysis of J.S. Bach's 'Galliard' from Suite No. 1 in G major, BWV 817, Menuet, measures 1-8. The score is in G major (three sharps) and common time. Measure numbers -1 through -8 are indicated above the staff. Measure -1 starts with a bass note labeled 'I'. Measures -2 through -7 show various melodic patterns with grace notes and slurs. Measure -8 concludes with a bass note labeled 'V'. A red box highlights a specific harmonic progression: [B: I⁶] - V - I. The text 'Hilfscadenz' is written below the red box.

ms. -1- -2- -4- -5- -6- -7- -8-

[^]3

[^]3

[^]2

5-zug

I

[B: I⁶ V I]

V

Hilfscadenz

J. S. Bach, Γαλλική σουίτα σε Μι μείζονα, BWV 817,
Menuet, μ. 1-8 (γραφική ανάλυση)

Βοηθητική πτώση και ημιτελείς μεταφορές μορφών του *Ursatz*

Βοηθητική πτώση και ημιτελείς μεταφορές μορφών του *Ursatz* [1]

«Στη μέση των συνθέσεων συναντάμε συχνά αρμονικές συνδέσεις οι οποίες δεν ξεκινούν με τη συγχορδία της τονικής σε ευθεία κατάσταση. Το απλούστερο μοντέλο είναι V–I, αν και κάποια ενδιάμεση συγχορδία συχνά προηγείται της V. Μπορούμε να αναπαραστήσουμε αυτήν την πιθανότητα γενικά ως X–V–I, όπου το “X” αντιπροσωπεύει τη συγχορδία της II, III, IV, VI ή I⁶ (η I⁶ συχνά μοιάζει σε λειτουργία με την III)»
(Cadwallader & Gagné 2007, σ. 239).

«Θα αποτελούσε μεγάλο βάρος για τη σύνθεση αν κάθε μεταφορά κάποιας μορφής της θεμελιώδους δομής έπρεπε να ξεκινάει με \hat{I}^3 ή \hat{I}^5 . Η μετάβαση από αρμονία σε αρμονία γίνεται περισσότερο ομαλή με την παράλειψη της I, του πρώτου φθόγγου του αρπισμού του μπάσου»
(Schenker 1979, §244, σ. 88).

Βοηθητική πτώση και ημιτελείς μεταφορές μορφών του *Ursatz* [2]

Ημιτελείς μεταφορές μορφών του *Ursatz*
(Schenker 1979 [supplement], Σχ. 110a-e)

Βοηθητική πτώση και ημιτελείς μεταφορές μορφών του *Ursatz* [3]

«Από την εμπειρία μας με τον ανιόντα αρπισμό [του μπάσου] καταλαβαίνουμε, αναδρομικά, ότι ο θεμελιώδης φθόγγος είναι το Ντο σε όλες τις περιπτώσεις, ειδικά καθώς το Ντο κάνει εν τέλει την εμφάνισή του. Η φωνοδήγηση “μονώνεται” από ό,τι προηγείται. Δηλαδή, η IV, III και II σχετίζονται μόνο με την προσεχή I, δείχνουν μόνο προς αυτήν. Ωστόσο, παρά τις βαθμίδες που υπάγονται στην προσεχή βάση, ο χώρος μέχρι την πραγματική είσοδο [της βάσης αυτής] ανήκει νοηματικά στην προηγούμενη αρμονία. Κατά μία έννοια, η περιοχή της προηγούμενης αρμονίας προετοιμάζει την επόμενη» (Schenker 1979, §244, σ. 88).

Παραδείγματα βοηθητικών πτώσεων

for c)

Beethoven, Rondo a capriccio, op. 129, mm. 57 ff.

g minor: I -

(=B_b major: I⁶) — V — I)

Schumann, "Im wunderschönen Monat Mai"
(Dichterliebe, no. 1), mm. 1–8

(=III[#]) — V — I)

for d)

Brahms, Handel Var., op. 24, Fugue

m. 25 31 36

(=III — V — I)

Brahms, Cello Sonata op. 99, 1st mvt.

m. 34 45 60

F major: I — III — V — I)

Brahms, Intermezzo op. 118 no. 1

m. 1 11 28

(=III — V — I)

Παραδείγματα βοηθητικών πτώσεων

(Schenker 1979 [supplement], Σχ. 110c/1-2, 110d/1-3)

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

